

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-719

24.11.2017

If Skadeforsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

HTA – samordning – yrkesskade – ulykkesdekning.

Forsikrede fikk etter en ulykke utbetaling under en fritidsulykkesforsikring, ettersom selskapet mente at ulykken ikke hadde skjedd i arbeid. Forsikrede var også omfattet av en HTA dekning for yrkesskader. Da Nav innvilget ytelser med yrkesskadefordeler, utbetalte selskapet erstatning, men med fradrag for allerede utbetalt erstatning under ulykkesforsikringen. Forsikrede anførte at selskapet ikke hadde hjemmel til å samordne en utbetaling under ulykkesforsikringen med en utbetaling under HTA. Nemndas flertall konkluderte med at forsikrede hadde akseptert at utbetaling under ulykkesdekningen måtte anses som en á conto utbetaling i forhold til en eventuell senere utbetaling under HTA-dekningen og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet seg 2.11.11. Han fikk to kompresjonsbrudd i korsryggen. Forsikrede var omfattet av en kollektiv personalforsikring som omfattet yrkesskadeforsikring, arbeidsgivers forpliktelser etter Hovedtariffavtalen (HTA) og annen ulykke.

Den 17.7.12 meddelte selskapet forsikrede at skaden ikke var en arbeidsulykke etter yrkesskadeloven, og selskapet avsluttet saken. I brev 26.6.14 opprettholdt selskapet at det ikke aksepterte hendelsen som en yrkesskade:

...

... men akseptert at det er en ulykke og at han derfor har rett til erstatning under ulykkesforsikringen.

Gjør imidlertid oppmerksom at forsikringen er bundet av de vedtak som gjøres i NAV. Det innebærer selvsagt at vi vil godkjenne hendelsen som en yrkesskade hvis stevningen fører frem til endring i vedtaket.

Selskapet fremsatte 15.2.16 tilbud om oppgjør under fritidsulykkedekningen. I brevet heter det under overskriften "Dekningen under Hovedtariffavtalen (HTA) ved ulykke":

Som vi tidligere har redegjort for, så er det slik at If har forsikringsdekningen for din klients rettigheter under HTA. Når det gjelder dekningen under Hovedtariffavtalen, så er det slik at selskapet følger NAVs vedtak.

NAV har godkjent personskaden din klient var utsatt for som en yrkesskade. Da er praksis slik at rettighetene under Hovedtariffavtalen utløses først når/hvis NAV fatter vedtak om helt eller delvis uførepensjon med yrkesskadefordeler. Du opplyser at din klient per i dag har fremmet søknad om uførepensjon. Når vedtaket fra NAV foreligger, så må din klient sende et brev til oss med kopi av vedtaket fra NAV. Vi vil da utbetale mellomlegget mellom utbetalingen under fritidsulykkedekningen, og erstatningen under HTA. ...

Forsikrede aksepterte forslaget til oppgjør under dekningen for fritidsulykke 24.2.16. I brevet heter det:

Forslag til oppgjøret aksepteres. B forholder seg her til selskapets rettsoppfatning, men viser til at han er av den oppfatning at han har vært utsatt for en yrkesskade. En endelig vurdering av saken og de krav B har som konsekvens av den vil bli foretatt når B bli uføretrygdet med yrkesskadefordeler.

Selskapet utbetalte erstatning under fritidsulykkesdekningen 9.3.16. Forsikrede fremsatte 8.2.17 krav om utbetaling under HTA-dekningen. Selskapet tilbød 22.3.17 utbetaling under HTA med fradrag for tidligere utbetalt erstatning under fritidsulykkesdekningen. Forsikrede bestred at selskapet hadde anledning til slik samordning.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hjemmelen for utbetalingskravet er HTA § 11. Samordningsbestemmelsen i pkt. 11-8 åpner for fradrag for utbetaling etter yrkesskedeforsikringsloven. Fradrag for andre utbetalinger forutsetter utvidet tolking av bestemmelsen. HTA må tolkes etter sin ordlyden. Selskapets fortolkning har ikke forankring i tariffhistorikk eller avtaleforutsetninger, jf. Skårberg og Reusch, Yrkesskade, note 45 på s. 97. Forsikrede er ikke avtaleforpliktet til å akseptere samordning, eller gi avkall på full erstatning under HTA. Selskapet har ikke tatt forbehold om etteroppgjør i form av tilbakebetaling av fritidsulykkeerstatningen.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede er dekket under arbeidsgivers kollektive avtale som fører til at ulykker dekkes enten som yrkesskade eller fritidsskade. Produktet forutsetter at det bare er tale om én utbetaling. Et formål med personalforsikringen er å unngå dobbeltdekning, noe som medfører at premienivået kan holdes nede, jf. Rt. 2005 s. 769 ("pakke for pakke"). Om det ikke er tilfellet, kan selskapet ikke utbetale før Nav har truffet vedtak som utløser erstatning under HTA. En vesentlig fordel med produktet er da borte.

Selskapet imøtekom forsikredes krav om utbetaling under fritidsulykkesforsikringen, men har hele tiden presisert at det bare var differansen mellom denne dekningen og HTA-dekningen som ville bli utbetalt om Nav traff vedtak om uføretrygd med yrkesskadedordeler. Forsikrede godtok tilbudet under disse forutsetningene. Det er ikke sagt at forsikrede vil kreve dobbelt erstatning hvis selskapet utbetalte fritidsulykke erstatning. Hadde dette vært tilfellet, ville selskapet ikke ha betalt under denne dekningen, men ventet til avgjørelsen fra Nav forelå og utbetalt under HTA. I utbetalingsbrevet presiseres igjen at man vil utbetale mellomlegget når Navs avgjørelse foreligger. Forutsetningene for utbetalingen er presisert, og det fremstår som illojalt av forsikrede ikke å presisere sine forutsetninger.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Den aktuelle kollektiv personalforsikringen omfatter den obligatoriske yrkesskedeforsikringen, den i Hovedtariffavtalen avtalte yrkesskadedekningen (HTA-dekningen) og dekningen Annen ulykke. Selskapet har ikke godtatt at forsikrede er påført en yrkesskade, og har utbetalt erstatning under Annen ulykke. Selskapet er enig i at forsikrede har krav på erstatning under HTA-dekning, men anfører at ytelsene under Annen ulykke og HTA-dekningen må samordnes.

Hovedtariffavtalens § 11.8 har bestemmelse om samordning av ytelser etter yfl. og HTA-dekningen. Paragrafen sier ikke noe om samordning mellom HTA-ytelser og ytelser under Annen ulykke. Noen slik bestemmelse finnes heller ikke i forsikringsvilkårene. Gitt at retten til HTA-ytelsen følger av tariffavtale, kan nemnda ikke se at det er grunnlag for annen tolking av samordningsbestemmelsen i HTA § 11.8 enn den som følger av ordlyden.

Selskapet har imidlertid anført at systemet i produktet forutsetter at forsikrede bare skal motta én utbetaling. Nemnda har forståelse for et slikt synspunkt, men kan ikke se at en slik systemforståelse er forenelig med ordlyden til HTA § 11.8.

Ved den videre behandlingen av saken har nemnda delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Persons flertall, Smedsrud, Opheim, Farestvedt og Grøndalen bemerker:

Flertallet finner at forsikrede ved advokat har akseptert at utbetalingene under fritidsulykkedekningen er å anse som en á conto utbetaling i forhold til en eventuell senere utbetaling under HTA-dekningen. Selskapet ga i sitt brev 15.2.16 uttrykk for at utbetalingen skulle anses som en á conto utbetaling, ved at selskapet sier at det er mellomlegget som utbetales. Forsikredes advokat svarte 24.2.16 at "forslag til oppgjør aksepteres", noe som etter flertallets vurdering fremstår som en aksept av at utbetalingen anses som en á conto utbetaling. Dersom advokaten mente at det ikke var grunnlag for dette, skulle han ha gitt uttrykk for dette i brevet 24.2.16. I så tilfelle ville alternativet for selskapet vært å utsatt utbetalingen til Nav-saken var avgjort, noe som etter flertallets syn ikke er i tråd med intensjonene bak forsikringen. Selv om formuleringen fra selskapets side kunne vært klarere, må advokatens aksept av oppgjøret anses som en bekreftelse på at utbetalingen under fritidsulykkeforsikringen skulle gå til fradrag i eventuelle senere utbetalinger.

Mindretallet, leder, Bjønness og Kiil, bemerker:

Selskapet har anført at det i sin brevveksling med forsikrede om utbetaling under ulykkesdekningen, har uttalt at det ville bli foretatt en samordning dersom vilkårene for ytelser under HTA-dekningen ble oppfylt. Mindretallet er enig i at selskapet i brevet 15.2.16 ga uttrykk for sin forståelse av dekningsområdet: "Vil da utbetale mellomlegget mellom utbetaling under fritidsulykkedekningen, og erstatningen under HTA". Men mindretallet kan ikke se at forsikrede i sitt svarbrev aksepterte selskapets rettsoppfatning mht. samordning. Mindretallet kan heller ikke se at avgjørelsen i Rt. 2005 s. 769 (pakke for pakke) har betydning for avgjørelsen av foreliggende sak. I Høyesteretts avgjørelse var det ikke aktuelt å samordne et erstatningsoppgjør under en ulykkesdekning med en tariffdekning.

Mindretallet er ikke uenig med selskapet i at en slik forståelse av HTA-dekningens samordningsklausul kan skape vansker i saker hvor selskapet mener at det ikke foreligger en yrkesskade, men hvor Nav kommer til et annet resultat, slik at rett til HTA-ytelsen foreligger, men mener at selskapet må finne mulige løsninger av problemer.

Avgjørelsen er av gitt under dissens, og konklusjonen utformes i samsvar med flertallets syn.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).